

Դաս 5 - CSS selectors

CSS սելեկտորները օգտագործվում են HTML տարրերը ընտրելու և դրանց վրա ոճ կիրառելու համար: Սելեկտորները կարող են լինել **պարզ**, **բազմակի**, կամ **Էլ կոմբինացված**:

1. Պարզ սելեկտորներ

Տարրի սելեկտոր (element): Ընտրում է բոլոր տվյալ տարրերի օրինակները:

```
p {  
    color: blue;  
}
```

class-ային սելեկտոր (.class): Ընտրում է բոլոր այն տարրերը, որոնց վրա կիրառված է տվյալ կլասը:

```
.button {  
    background-color: green;  
}
```

id սելեկտոր (#id): Ընտրում է մեկ կոնկրետ տարր, որի ID-ն նշված է:

```
#submit {  
    background-color: green;  
}
```

2. Բազմակի սելեկտորներ

Սելեկտորները կարող են միանալ, որպեսզի ընտրեն միաժամանակ մի քանի տարրեր:

```
h1, h2, h3 {  
    color: red;  
}
```

3. Կոմբինացված սելեկտորներ

Descendant selector (ancestor descendant): Ընտրում է այն տարրերը, որոնք գտնվում են մյուս տարրի մեջ:

```
div p {  
    margin: 10px;  
}
```

Child selector (parent > child): Ընտրում է ուղղակի երեխային:

```
ul > li {  
    list-style-type: none;  
}
```

Adjacent sibling selector (previous + next): Ընտրում է այն եղբայրային տարրը, որը անմիջապես հաջորդում է:

```
h1 + p {  
    font-weight: bold;  
}
```

General sibling selector (previous ~ siblings): Ընտրում է բոլոր եղբայրական տարրերը, որոնք հաջորդում են:

```
h1 ~ p {
```

```
color: gray;
}
```

Այժմ ուսումնասիրենք տեգերի որոշ հատկություններ՝

background հատկությունը նախատեսված է տեգի ֆոնի դիզայնը կարգավորելու համար՝

1, Պարզ ֆոնային գույն՝

```
div {
    background-color: #eee;
    /* Բաց մոխրագույն ֆոն */
}
```

2, Ֆոնային պատկեր՝

```
div {
    background-image: url("Image1.jpg");
}
```

3, Ֆոնային նկարի դիրքի սահմանում՝

```
div {
    background-image: url("Image1.jpg");
    background-position: right top;
}
```

4, Ֆիքսված ֆոն (պատկերն անշարժ է էջի շարժման ժամանակ)՝

```
div {
    background-image: url("Image1.jpg");
    background-attachment: fixed;
}
```

5, Ֆոնի կրկնություն ըստ X, Y առանցքի

```
div {
    background-image: url("Image1.jpg");
    background-repeat: no-repeat; /* Կարելի է օգտագործել repeat-x կամ repeat-y */
}
```

6, Հնարավոր է նաև իրականացնել գրառում համակցված օրինակով՝

```
div {
    background: #ffffff url("Image1.jpg") no-repeat right top;
}
```

7, Ֆոնային պատկերի մաշտաբավորում՝

```
div {
    background: #ffffff url("Image1.jpg") no-repeat right top;
    background-size: contain; /* cover */
}
```

8, Ֆոնային շերտերի համադրություն՝

```
div {  
  background: url("Image1.jpg"), url("Image2.jpg");  
  background-blend-mode: multiply; /* hard-light, difference */  
}
```

CSS-ի margin հատկությունը սահմանում է տարածությունը էլեմենտի արտաքին կողմում՝ այլ էլեմենտների հետ ունեցած հեռավորությունը:

CSS-ի padding հատկությունը սահմանում է տարածությունը էլեմենտի ներքին կողմում՝ բովանդակության և եզրագծի (**border**) միջև ունեցած հեռավորությունը:

border հատկությունը սահմանում է էլեմենտի եզրագիծը՝ բովանդակության և տարածության շուրջը, ինչպես նաև սահմանում է դրա գույնը, լայնությունը և ոճը:

Float հատկությունը թույլ է տալիս տարրը հոսքավորել էջում՝ տեղադրելով այն ձախ կամ աջ կողմում, մինչդեռ պահպանում է բլոկային տարրերին բնորոշ որոշ առանձնահատկություններ:

```
<div style="float:left">  
  Some text left  
</div>  
<div style="float:right">  
  Some text right  
</div>  
<div style="float:none">  
  Some text none  
</div>
```

clear հատկությունը օգտագործվում է տարրերին **float** հատկությամբ ոճավորված տարրերի ազդեցությունից ազատելու համար: Երբ ինչ-որ տարր ունի float հատկություն, հաջորդող տարրերը կարող են «**հստել**» նրա կողքով, ինչը երբեմն կարող է խաթարել էջի դասավորությունը: **clear**-ը թույլ է տալիս վերահսկել այդ վարքագիծը՝ ասելով, որ հաջորդող տարրը չպետք է «**հստի**» float տարրի կողքով:

left: Արգելում է տարրին հոսքավորել float: left ունեցող տարրի կողքով:

right: Արգելում է տարրին հոսքավորել float: right ունեցող տարրի կողքով:

both: Արգելում է տարրին հոսքավորել float: left և float: right ունեցող տարրերի կողքով:

<https://flukeout.github.io/>